

KAKO I KADA DO PLINA S LEVANTA

doc. dr. sc.

Darko Pavlović

dipl. ing.

Tomislav Kovačić

dipl. iur.

Antonijo Bolanča

mag. ing.

Energetska strategija Europske unije podupire niz projekata izgradnje plinske infrastrukture u Jugoistočnoj Europi i na istočnom Sredozemlju pa europski projekti izgradnje plinovoda moraju biti u koheziji s novim dobavnim pravcima. Kako je jedan od glavnih ciljeva dijela zemalja EU-a smanjenje ovisnosti o uvozu plina samo iz jednog izvora opskrbe, uz već postojeću infrastrukturu u Europi, dobavni pravci iz istočnog Sredozemlja i Kaspijskog jezera trebali bi predstavljati temelj daljnje diversifikacije za sigurnost opskrbe europskog plinskog sustava. To bi EU stavilo u povoljniji politički odnos prema Rusiji i Sjedinjenim Američkim Državama.

Izjava o ograničenju odgovornosti

Ocjene i stavovi izneseni u članku, predstavljaju isključivo osobna stajališta autora i nisu ni na koji način obavezujući niti se mogu protumačiti kao službena stajališta institucija u kojima su autori zaposleni.

Udio uvoza plina u zemlje Europske unije iz Norveške 2017. godine iznosio je 37%, iz Alžira 12,7%, iz Katara 5,6% i iz Rusije 37%, pri čemu je isporuka ruskog plina vezana uz dugoročne ugovore koji predstavljaju 'problem' u razvoju Energetske strategije EU-a (il. 1). No, i europske zemlje koje nisu članice EU-a također ovise o uvozu ruskog plina i to po mnogo nepovoljnijim uvjetima. Alternativa uvozu ruskog plina je uvoz plina preko terminala za prihvrat ukapljenog prirodnog plina (LNG) kojih u Europi trenutačno ima 28,

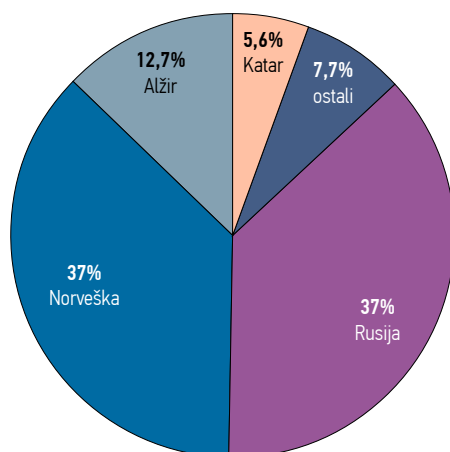
od čega 24 u članicama EU-a s kapacitetom od 227 milijardi m³ godišnje. Uz to, tu još je osam manjih terminala i još devet terminala u izgradnji koji bi mogli biti operativni do 2021. - 2022. godine.

Pronalaskom znatnih ležišta prirodnog plina u istočnom Sredozemlju, u 'zemlji Levanta', nedvojbeno bi trebalo doći do utjecaja na određivanje, odnosno redefiniranje buduće energetske strategije europskog plinskog sustava, ali i do određenih promjena u energetske geopolitičkoj ravnoteži. No, ne smije se ispustiti iz vida nužno smanjenje korištenja ugljena u energetici, pri čemu bi plin kao 'zeleni fosilni energent' u EU-u trebao imati jednu od dominantnijih uloga, što bi moglo dovesti do velike potražnje za njime. Stoga se zbog nužne potrebe za plinom i radi veće diversifikacije dobavnih pravaca nude nova nalazišta plina na istočnom Sredozemlju.

LEVANT - ISTOČNO SREDOZEMLJE

Pojam 'zemlje Levanta' u užem smislu označava zemlje koje leže uz istočne obale Sredozemnog mora: (južnu) Tursku, Siriju, Libanon, Izrael, Egipat pa i Jordan (il. 2).

► **Ilustracija 1**
Udjeli u uvozu plina u EU 2017. godine

izvornik: Eurostat Database (Comext) i Eurostat Estimates

**CIJELI ČLANAK
PROČITAJTE U TISKANOM
IZDANJU ČASOPISA**